

de iure communi, quæ debent admitti in iudicio ordinario liquidationis, tamen debet intelligi modo per nos scripto, prout & ipse *num. seq.* se ita explicuit, & declaravit, ut sit procedendum summariè, sine libelli oblatione, aut litis contestatione, cum sit pars executionis, tamen voluit dicere, ut omnes exceptiones, quæ pertinent ad liquidationem, admittantur, scilicet; quæ proveniunt de natura iudicij.

68 Et ad huiusmodi liquidationes faciendas tam reus, quam actor admittendus est, ultra aliquos ex supradictis, probant Ruin. *conf. 2. 2. num. 9. vers. tertio respondetur volum. 1.* quem referens sequitur Pertus. *conf. 186. n. 2. 4.*

69 ad si. *tom. 2.* & executor ad liquidationes probandas terminum assignat de stylo Rotæ, intra quem si non liquidatum fuerit, ad executionem procedere potest; Put. *decis. 471. in fi. lib. 2.* Peregrin. *decis. 18. lib. 2. Put. decis. 12. de re ind. Socin. conf. 62. num. 3. lib. 1.* Acorambo. *decis. 8. Rota decis. 112. in fi. p. 2. diversor. Marefc. vari. resolu. lib. 2. cap. 21. num. 31. & cap. 152. num. 20. & 32.* & vide quæ nos infra cap. 13. ante si. *vers. vnum tamen non omittam, & superius à n. 69.*

70 Ex hac doctrina fluit, quod si executor admittibiles has exceptiones non admiserit, modum in liquidatione excedere dicitur, & ab huiusmodi admittendarum exceptionum reiectione, & ab admissione reiciendarum, tanquam ab excessu legitimam esse appellationem, probant gl. *in c. ab executione C. quorum appell. non recip. verb. excedat. Rui. conf. 8. num. 2. volum. 5.* Cardin. Tusc. *practi. conclus. tom. 1. lit. A. concl. 4010.* & iterum *sub concl. 101.* Vestrius *in praxi Romana. Cur. lib. 7. cap. 3. sub num. 9. vers. sed & inter alios, fol. 196.* & eodem lib. *cap. 5. num. 9.* Rebuf. *in tract. de sententiarum execu. art. 7. gl. 12. n. 2. & in gl. 14. num. 9.* Cæsar Contar. *in repetit. l. vni. C. si de momen. poss. limi. 19. num. 6. & quest. 24. num. 1. & 10.* Capol. *cautel. 44. per totam.* Ducnas *in regul. 41. limi. 1.* Ioan. Ferrar. *in tract. de appella. cap. 5. num. 51.* Marquet. *de commiss. 1. p. c. 24. num. 85.* Cæf. Bar. *in decis. Bononi. 55. Domi. num. 11. & per Berol. Lancelo. Rober. de attent. 2. p. cap. 12. limi. 53. num. 28.* Roland. à Valle *conf. 43. nam. 6. volum. 1.* plurimos congestimus in cap. 7. hac 4. p. vbi exactissime de hoc articulo, à prin.

71 Et insuper conducit, quod dicit Marefc. *vari. resolu. lib. 1. cap. 86. num. 9. & 10.* quod iudex executor tenetur admittere omnes exceptiones releuantes, & proportionabiles iudicio executivo, & quæ de iure communi processui executivo opponi possunt, & si contra exequeretur, signatura denuo transferret executionem cum appellatio-

ne, ita declarasse Rotam, testatur ibi ipse Marefcor.

Ex quo inferri potest, quod si captarius, tutor; aut administrator, fuerit ad restitutionem ovium, aut vacuarum eodemnatus, & in executione opponat, tertiam, vel quartam earum partem naturaliter perisse, quia talis condemnatus audiri debet, etiam si simpliciter probauerit earum mortem, licet absque eius culpa obiisse, non probet, tenet Ill. *in l. quod se mihi. num. 11. ff. si certum petatur. Escob. in tract. de ratiocinis cap. 18. num. 32.* vbi probat quod captarius, qui certam mercedem recipit pro custodia, non admittatur ad simplicem probationem; sed teneatur simul verificare, obiisse absque eius culpa, in tutore autem, vel alio administratore, procedunt superius dicta, quia in eis hæc ratio cessat, ut latè per eundem Escob. videre per te poteris.

Quò & illud pertinet, quod si condemnatus ad rei fructuum restitutionem, opponat, se fructus aliquos non percepisse, admittenda erit exceptio. nam licet victus fuerit condemnatus in fructibus, & pro eisdem quoque in literis executorialibus monitus (cum tamen generaliter tantum) poterit nihilominus ipso in executionis articulo negare, se fructus huiusmodi percepisse, si modò intra terminum executionis sibi datum, vel saltem anteaquam declaratoria sententia contra ipsum proferatur, hanc exceptionem alleget; audietur, elegans Rotæ decisio 184. incipit sicut auditor. *de sentent. & re ind. in nouis, alias 183. fol. mihi 42.* quam sequitur & de practica Romana Curie testatur Vestrius *in praxi lib. 8. c. fi. num. 17. vers. & licet fol. 155. in fi. & fol. seq. & cum Rota in decis. 5. in fi. alias 25. de restituti. spoliato. in nouis.* Nicol. Mill. *in reperto. verb. attentans, lite pendente. fol. 30.* Achill. de Grass. *in decis. 140. fructus perceptos. in rub. de fructib. expens. & interesse. & Put. tenet Lancelo. Rober. de attent. 3. p. c. 31. à num. 38. vsque ad 41. per quos dicit, quod*

si condemnatus, etiam attentans probet, se non percepisse fructus, sibi prodest ad hoc, ut contra eum non fiat executio, qui etiam *num. 41. inquit, hoc esse regulariter verum, quod contra eodemnatum in fructibus non fit exequendum mandatum, quando dat, & nominat alium, qui fructus perceperit, ut per Crescentium decis. 92. Moheda. decis. 2. & decis. 10. testatur ipse Lancelo. ita decisiuim fuisse in Rota in vna Illardensis liquidatio. fructuum coram Caputaq. vi in recollectis per eundem decis. 237. incipit fructus. 1. p. & ita etiam tenuisse Rog. in vna Pamphilo. Priorat. 26. April. 1602. coram Domi. Ludoui. quam ad aliud propositum ad literam refert Nicol. Garcia*

Garcia de benef. 6. p. c. 3. n. 113. prout dictum fuit in hæc: Non constare de sufficienti paritione brevis, quia clausula (parito) non solum importat dimissionem possessionis, sed & restitutionem fructuum, ut fuit resolutum in Pamphilon. *decis. 28. Ianuar. 1577. coram D. Blanch. in Hispanen. Benef. 24. Februar. 1584. coram domino de Cano, & coram eodem Ludoui. in causa Vrgelen. iuris optadi 10. Decemb. 1601. & de perceptione fructuum satis apparere, ex quo fuit in possessione, & non docet, se eos non percepisse, nec ab alio fuisse perceptos, Cota. *decis. 14. fuit dictum in vna Compstela fructuum 9. Martij 1590. coram domino Plat. in Panormitana Archidiaconat. 22. Maij 1592. & in Cösentina Parochia. 10. Decemb. 1592. coram domino Pamph. & c.)* Hactenus de dicta decisione, & loquendo in spoliatore condemnato, latissime cõprobat videndus Marius Giurba *decis. 39. per totam.**

78 Et his accedit dispositio text. optimi in l. Julian. 17. §. quod si dolo ff. de rei vindica. quo dicitur, quod contra eum, qui rem euicit, rectè opponi potest exceptio illorum fructuum, quos aliquo tempore euiciens percepit, aut re possedit, ibi, sed & fructus eius temporis, quo possessus est ab eo, qui euicit; restituere non debet, & c.) qui text. non est dubium, loqui de condemnatione facta, tum cum loquatur de preterito, ibi, euicit, absque N. & quia euictio non dicitur nisi post rem iudicatam, iuxta totum titulum, vbi plura iura, ff. de euictiõ. & quæ ibi tradunt communiter Doctores, & alibi de euictione tractantes. quod corroboratur ex l. 1. C. de re iudi. vbi probatur, exceptionem (quod petis, intus habes) posse condemnatum opponere post sententiam aduersus victorem, & post rem iudicatam, vbi Doctores latè prosequuntur.

80 Et pariformiter dicendum venit de condemnato generaliter ad fructus beneficij, & in executione opponit, se illos in utilitatem beneficij conuertisse, ut hæc exceptio debeat legitima reputari, secundum Vestrius *in praxi Romana Curie lib. 8. c. fi. num. 17 fol. 158. ad fi. & seq. ex Rotæ decis. 184. alias 183. sicut auditor de sentent. & re ind. in nouis.*

81 Item etiam si condemnatus ad fructuum restitutionem, opponat de expensis in illis factis, legitima & admittenda exceptio erit per executorem, fructus enim in sententia intelliguntur deductis expensis, & oneribus pro illis, & illorum occasione factis, ita Borgni. Cauca. *decis. 27. p. 2. num. 75.* Rebuf. *in constitutio. regali. tom. 3. tract. de fructib. art. 1. n. 30. fol. 893.* Arilmin. *Tepatus lib. 1. tit. de fructib. rei litigiosæ. ante fi. fol. 344.*

Salgado de protect. Reg. Tom. 11.

Et comprobatur, quia lex, statutum, aut quælibet alia dispositio, loquendo de fructuum restitutione, intelligitur deductis expensis, & sumptibus factis, præsertim in cultura, & colligendis ipsis fructibus, volunt gl. B. & Angel. *in l. in fundo. ff. de rei vindic. gl. in §. ex diuerso. vers. certe illud, & ibi Doctores institui. de rerum diuisio. gl. in eum antea. verbo, fructus. & ibi Barba. colu. 2. de pigno. Iacob. Areti. Berol. & Alexan. qui adducit concordantes, & alij recentiores in l. fructus per illum text. ff. soluto matrimo. idem Bar. in l. cum queritur. ff. de lega. 3. Specula. in tit. de expens. §. 1. vers. expensæ igitur. Bal. & Salicet. in l. si quis sciens. C. de rei vindic. vbi & hoc dicunt, procedere in mala fidei possessore, idem Bal. in l. 1. colu. 3. per illum text. & ibi Angel. C. de fruct. & litum expens. & in l. nec. ad fi. C. de compensatio. & in eum M. Ferrar. colu. 2. vers. ibi prouentus. de constitutioni. Roma. *conf. 230. presuppõitur primo. Paul. Castren. conf. 239. super hoc factu. colu. vlt. lib. 1.* Francisc. Areti. *conf. 17. consideratis. colu. 9.* & post alios Feli. in c. ad nostram colu. 1. & 2. & ibi gl. per illum text. de iur. & probatur in l. si à domino vel à patre. §. vlt. de peti. heredi. l. fundus qui dot. ff. famil. hereditund. text. in l. diuortio. §. impendia. ff. solut. matrimo. vbi gl. & Doctores. & optimè lex. quod in fructibus. ff. de vsu. vbi in hæc scribitur: quod in fructibus redigendis impensum est, non ambigitur, ipsos fructus diminueri debere, & c.) & ibi quoque Angel. & per plures columnas latissime, de hoc articulo, ad multos casus particulares inde inferens, omnino videndus prosequitur Tiraquell. *de retractu lignagier §. 15. gl. 1. per totam, vbi copiosissime de materia deducendarum impensarum ex fructibus.**

An & quando in executione sententiæ, qua quis est condemnatus ad rei, & fructuum restitutionem, possit exequor expensas, & melioramenta in re vel ad rem factas, cum fructibus computare, & compensare, & quomodo, vide latè Aluar. Vallas. *de iure emphyteu. quest. 25. num. 26.* Cou. lib. 1. *vari. cap. 8. num. 4.* melius & latius nostras Ioannes Garcia *de expens. & meliora cap. 22. num. 54.* Capicius *decis. 93. num. 10.* bene explicat Escobar *de ratiocinis c. 16. num. 33. per totum.* quem consule, & Ioan. Garcia. in re hac, vide Peregrin. *de fideicomiss. art. 50. per totum.*

Sed an executor excedat, taxando expensas executionis coram eo factas, an verò debeat remittere ad iudicem superiorem mandantem, examinant Rebuf. *in constitutio. Regalib. tom. 3. tit. de sentent. execu. art. 7. gl. 9. num. 16. fol. 221.* Vestrius *in praxi Romana Curie*

et si quod ego facere distinctionis componerem, ut mixtus executor, prout est, qui cognitionem habet, ad liquidandum, possit absque dubio illas taxare, quia cui committitur quod est plus, committitur etiam quod est minus. Merus autem, qui nihil decernit, nec iurisdictionem, aut cognitionem habet, sed omnia hæc geruntur a superiore, nec etiam taxare poterit has expensas coram se factas, & ita intelliguntur Doctores ipsi.

86 An & quando exceptio paupertatis excuset a solutione fructuum, vide Couar. in practi. questio. q. 25. ante si. vers. decimo tertio, alios citat Lancelo. Rober. in tract. de attent. 3. p. ca. 31.

87 Et cum de fructuum, damnorum, expensarum, & interesse liquidatione, & excessu late fuimus loquuti, de pertinentiis autem pauca, & ea quidem obiter, operæpretium duxi, illam ingentem absolueræ difficultatem, quæ rei, de qua agimus, pertinet; an scilicet de re iudicata lata super restituenda re, quia nihil de pertinentiis loquuta est, executor excedat, si condemnatum exequi velit in pertinentiis, appendicibus, & aliis rebus ipsi rei connexis.

88 Quam prius ut diluamus, vtile quidem, & exoneratum erit, (saltem remissive) præmittere, quid, quæque appellatione, & nomine pertinentiarum veniant, quarum in sententiis statutis, legibus, & aliis quibusvis dispositionibus mentio quotidie solet fieri, de qua re quoniam plures plura dicere, ad illos cuncta dicentes me remittam, ut studiosus, quidquid sibi conueniat, eisdem requiratur. Et in primis iura sunt, & Doctores communiter in illis, sic in l. quod in rerum. §. si quis post testament. ff. de legat. 1. l. prædictis §. qui domum ff. de legat. 3. l. quæsitum est §. si quis eodem ff. de fundo instructo, & instrum. legat. omnes Canonistæ in c. cum ad sedem. de restit. spoliat. præsertim Innocen. ibi. vers. & dic quando pertinentiarum nomine, & c. Ioannes Andr. vers. pertinentiarum autem nomine, & c. Anto. de Butr. vers. oppano, quod non procedat. Ab. vers. sed nunc quero. Cardin. Anara. & Immol. vers. item aduerte. Collecta. num. 9. Bal. conf. 468. vers. istis ergo. volu. 5. Olderald. conf. 10. in prin. Specular. in tit. de religio. domi. vers. qualiter autem, & ibi Ioan. Andr. in addit. Ab. conf. 62. vers. secundo principaliter. volu. 2. practi. Papien. in libello, actio realis, in verb. cum pertinentiis suis. Socin. in regul. 295. Decius conf. D. X. I. vers. & sicut Domina. Maria. Socin. Iun. conf. 160. num. 33. volu. 2. Cardina. conf. 47. vers. ad illud respon. (dicens, pertinentiarum nomine omnia ea venire, quæ pleno iure pertinent) Calderi. conf. 6. de verbor. signi. Hostien. in d. c. cum ad

sedem. vers. verumtamen si Ecclesia. Barba. conf. 57. vers. ideo cum Innocen. volu. 4. Inola in l. 3. & ibi Alexan. vers. circa istam questionem. ff. de acquir. poss. Alexan. conf. 222. in fi. volu. 3. & conf. 14. volu. 7. Aretin. conf. 15. Afflic. in tract. de capita. qui cur. vend. num. 8. in vsi. feudorum. Iff. in l. fi. vers. vide etiam. ff. de consitu. princ. Rui. conf. 45. volu. 1. Mari. Soci. iun. conf. 160. num. 32. volu. 1. Corneus conf. 32. i. vers. pro decisione. volu. 4. Paril. conclusuar. lib. 5. regul. 37. Boer. decif. 50. colu. penult. Natta conf. 506. a num. 98. & supra lib. 3. Rodeti. Xuar. alleg. 7. a num. 13. & supra. Craucta conf. 895. Rolan. a Valle conf. 10. a n. 34. lib. 3. Cepha. conf. 3. num. 42. lib. 1. Menochius conf. 378. a num. 26. & conf. 145. num. 24. Roderi. Xuar. alleg. 8. num. 14. & ibi eius additio. Baldez. Martien. in l. 1. tit. 10. lib. 5. recopi. gl. 12. Gregor. Lop. in l. 26. tit. 2. p. 3. gl. 1. & l. 9. tit. 4. p. 3. gl. 5. Aluar. Vafq. de iure Emphy. q. 51. num. 3. latissime etiam per Cardinal. Tusc. practi. conclu. litera P. concl. 325. per totam, (vbi se ipsum ad alios remittit.) Bursat. conf. 5. n. 7. 24. & 25. tom. 1. multa per Bertachi. in reposito. verb. pertinentiæ. 4. p. Tiraque. in tract. de retr. lignag. §. 36. gl. 3. a nu. 4. & idem in tract. de primogenitura q. 73. late Anton. Gabri. lib. 6. commun. conclu. tit. de verb. sig. concl. 10. per tot. Andr. Gaill. lib. 2. obseruat. 63. copiose etiam & vtiliter per Mantia. in tract. de contracti. tom. 1. lib. 4. tit. 14. a n. 32. fol. 204. exacte Menoch. in tract. de presumpcio. lib. 3. præsumpti. 99. per tot. tom. 1. apud quos plene, & vsque ad refectionem, quid nomen pertinentiæ in se comprehendat, & multa de pertinentiis, & connexis, & eorum natura late Mieres, de maioratu. 1. p. q. 10. a n. 90. cum seqq.

Quod atinet tamen ad nostram propositionem quaestionem, videtur dicendum; executorum minimè excedere, si etiam sententiam super pertinentiis rei exequatur. Et moueor primò, quoniam pertinentiæ sunt appendices rei principalis, ut dicit Tiraque. in tract. de retract. lignag. §. 36. gl. 3. num. 4. in prin. & dicuntur annexæ & connexæ rei ipsi, & eiusdem naturæ censerit, ita per l. quæ religio. ff. de rei vindic. dicit Natta conf. 446. num. 1. Immol. in l. 3. circa finem prin. ff. de acquir. possess. Petr. Surd. in conf. 135. num. 4. & 5. tom. 1. & videtur rei principalis seruire, tanquam quid accessorium, Silua. conf. 58. nu. 7. Surd. vbi proxi. num. 5. Rot. decif. 100. ex nouem num. 10. p. 1. diuerso. Innocen. in c. cum ad sedem. num. 1. & 2. de restit. spolia. Gratia. in discepta foren. tom. 1. cap. 33. num. 12. Cardin. Mantia. de contra. tom. 1. lib. 4. tit. 14. n. 33. post Ab. & Alexan. Cardin. Tusc. vbi proxime per multos numeros.

Et faciunt, quoniam illa dicuntur de 91 pertinent

pertinentiis, quæ aut lege, statuto, homine, aut consuetudine ad vltim alicuius rei sunt destinata, cui vt accessoria accedunt, ita Innocen. in c. cum ad sedem. de rest. spolia. Bal. in rub. de iudicis num. 11. vers. quarto per. Soci. Senior conf. 47. num. 4. lib. 1. Decius conf. 516. num. 23. Crauct. conf. 234. numer. 2. vers. 2. Cardin. Mantia. tract. de ambiguis. conuen. lib. 4. tit. 14. num. 32.

92 Sed dispositiones, quantumuis stricti iuris, loquentes de re principali, locum habent, & extenduntur, ad connexa, & appendices eius. text. est in l. Lucius. §. Paulus respondit vers. nulla necessitate, & ibi valde notat Bal. ff. de adminif. tuto. vbi promissio facta per fideiussorem (quæ est per stipulationem, & sic stricti iuris, secundum Niconi. mox citandum) de gestis in tutela per tutorem, extenditur ad gesta extra tutelam, quæ sunt connexa ratione tutelæ, sequitur Iff. in l. 1. §. rationem in fi. ff. de edendo & post alios Francif. Niconi. in reperi. c. quoniam contra a n. 441. de probatio. & pulchrè faciunt quæ nos c. 11. a num. 31. & ipse Niconi. citat. text. dicit singularem in l. cogendum §. fi. ff. de procura. quo dicitur, quòd habens mandatum (quod est stricti iuris) ad actum extraiudicalem, intelligitur, illud habere mandatum occasione illius actus, ad agendum in iudicio, & ita in proposito subtiliter notat Aretin. in l. Gall. §. & quid si tantum ff. de liber. & posthum. colu. 3. in medio, vers. tertio modo quia quæ non possunt, nisi connexè produci, non possunt nisi connexè tolli. l. tria prædia. ff. de seruit. rusti. prad. Socin. in l. 1. colu. 95. ad fi. vers. quarto moueor. num. 55. & colu. 106. in fi. ff. de vulgari & pupilla. Bal. in l. fi. q. penult. C. de instit. & substit. B. in pri. q. per cum dispensata, incipit, Lucana ciuitatis statuto cauetur. colu. 3. in prin. vers. decimò probatur. allegans l. 1. §. ff. de adimen. leg. l. per seruum. §. 1. in fi. ff. de vsu & habit. Iff. in l. quemadmod. ff. de acquir. poss. & in l. quod iussu, colu. 3. num. 12. alia allegans. ff. de re iudi. Bal. in l. si ita scriptum §. regu. li. per illum text. ff. de liber. & post. facit bona doctrina Immol. in cum 24. Ferrar. de consitu. colu. 18.

93 Bal. ff. de adminif. tuto. vbi promissio facta per fideiussorem (quæ est per stipulationem, & sic stricti iuris, secundum Niconi. mox citandum) de gestis in tutela per tutorem, extenditur ad gesta extra tutelam, quæ sunt connexa ratione tutelæ, sequitur Iff. in l. 1. §. rationem in fi. ff. de edendo & post alios Francif. Niconi. in reperi. c. quoniam contra a n. 441. de probatio. & pulchrè faciunt quæ nos c. 11. a num. 31. & ipse Niconi. citat. text. dicit singularem in l. cogendum §. fi. ff. de procura. quo dicitur, quòd habens mandatum (quod est stricti iuris) ad actum extraiudicalem, intelligitur, illud habere mandatum occasione illius actus, ad agendum in iudicio, & ita in proposito subtiliter notat Aretin. in l. Gall. §. & quid si tantum ff. de liber. & posthum. colu. 3. in medio, vers. tertio modo quia quæ non possunt, nisi connexè produci, non possunt nisi connexè tolli. l. tria prædia. ff. de seruit. rusti. prad. Socin. in l. 1. colu. 95. ad fi. vers. quarto moueor. num. 55. & colu. 106. in fi. ff. de vulgari & pupilla. Bal. in l. fi. q. penult. C. de instit. & substit. B. in pri. q. per cum dispensata, incipit, Lucana ciuitatis statuto cauetur. colu. 3. in prin. vers. decimò probatur. allegans l. 1. §. ff. de adimen. leg. l. per seruum. §. 1. in fi. ff. de vsu & habit. Iff. in l. quemadmod. ff. de acquir. poss. & in l. quod iussu, colu. 3. num. 12. alia allegans. ff. de re iudi. Bal. in l. si ita scriptum §. regu. li. per illum text. ff. de liber. & post. facit bona doctrina Immol. in cum 24. Ferrar. de consitu. colu. 18.

94 extenditur ad gesta extra tutelam, quæ sunt connexa ratione tutelæ, sequitur Iff. in l. 1. §. rationem in fi. ff. de edendo & post alios Francif. Niconi. in reperi. c. quoniam contra a n. 441. de probatio. & pulchrè faciunt quæ nos c. 11. a num. 31. & ipse Niconi. citat. text. dicit singularem in l. cogendum §. fi. ff. de procura. quo dicitur, quòd habens mandatum (quod est stricti iuris) ad actum extraiudicalem, intelligitur, illud habere mandatum occasione illius actus, ad agendum in iudicio, & ita in proposito subtiliter notat Aretin. in l. Gall. §. & quid si tantum ff. de liber. & posthum. colu. 3. in medio, vers. tertio modo quia quæ non possunt, nisi connexè produci, non possunt nisi connexè tolli. l. tria prædia. ff. de seruit. rusti. prad. Socin. in l. 1. colu. 95. ad fi. vers. quarto moueor. num. 55. & colu. 106. in fi. ff. de vulgari & pupilla. Bal. in l. fi. q. penult. C. de instit. & substit. B. in pri. q. per cum dispensata, incipit, Lucana ciuitatis statuto cauetur. colu. 3. in prin. vers. decimò probatur. allegans l. 1. §. ff. de adimen. leg. l. per seruum. §. 1. in fi. ff. de vsu & habit. Iff. in l. quemadmod. ff. de acquir. poss. & in l. quod iussu, colu. 3. num. 12. alia allegans. ff. de re iudi. Bal. in l. si ita scriptum §. regu. li. per illum text. ff. de liber. & post. facit bona doctrina Immol. in cum 24. Ferrar. de consitu. colu. 18.

95 quo dicitur, quòd habens mandatum (quod est stricti iuris) ad actum extraiudicalem, intelligitur, illud habere mandatum occasione illius actus, ad agendum in iudicio, & ita in proposito subtiliter notat Aretin. in l. Gall. §. & quid si tantum ff. de liber. & posthum. colu. 3. in medio, vers. tertio modo quia quæ non possunt, nisi connexè produci, non possunt nisi connexè tolli. l. tria prædia. ff. de seruit. rusti. prad. Socin. in l. 1. colu. 95. ad fi. vers. quarto moueor. num. 55. & colu. 106. in fi. ff. de vulgari & pupilla. Bal. in l. fi. q. penult. C. de instit. & substit. B. in pri. q. per cum dispensata, incipit, Lucana ciuitatis statuto cauetur. colu. 3. in prin. vers. decimò probatur. allegans l. 1. §. ff. de adimen. leg. l. per seruum. §. 1. in fi. ff. de vsu & habit. Iff. in l. quemadmod. ff. de acquir. poss. & in l. quod iussu, colu. 3. num. 12. alia allegans. ff. de re iudi. Bal. in l. si ita scriptum §. regu. li. per illum text. ff. de liber. & post. facit bona doctrina Immol. in cum 24. Ferrar. de consitu. colu. 18.

96 colu. 3. in medio, vers. tertio modo quia quæ non possunt, nisi connexè produci, non possunt nisi connexè tolli. l. tria prædia. ff. de seruit. rusti. prad. Socin. in l. 1. colu. 95. ad fi. vers. quarto moueor. num. 55. & colu. 106. in fi. ff. de vulgari & pupilla. Bal. in l. fi. q. penult. C. de instit. & substit. B. in pri. q. per cum dispensata, incipit, Lucana ciuitatis statuto cauetur. colu. 3. in prin. vers. decimò probatur. allegans l. 1. §. ff. de adimen. leg. l. per seruum. §. 1. in fi. ff. de vsu & habit. Iff. in l. quemadmod. ff. de acquir. poss. & in l. quod iussu, colu. 3. num. 12. alia allegans. ff. de re iudi. Bal. in l. si ita scriptum §. regu. li. per illum text. ff. de liber. & post. facit bona doctrina Immol. in cum 24. Ferrar. de consitu. colu. 18.

97 Facit etiam, quòd licet dispensatio odiosa sit, & propterea restringenda, text. in cap. 1. in fi. de fil. presbyter. in 6. gl. in c. ordinary de off. ordinarij in 6. (ex mox citandis) & tamen vbi sumus in connexis, talis dispensatio extenditur ad non expressa, gl. est, quam ibi commendat nota. Ab. num. 4. in c. quia in tantum. de prebendis. verbo. plures. sequitur Iff. in l. 1. in prin. ff. de transact. Anto. in c. cum in curatis. colu. 7. de electio. Iff. in l. beneficium. colu. 7. num. 44. ff. de consitu. Principum. Soci. in rubr. ff. de liber. & post. num. 11. optimè gl. &

ibi Butr. in c. quia iustum. de prebend. Marcscorus variat. resol. lib. 2. cap. 24. num. 6. Mand. in regul. 20. Cancellar. quest. 7. num. 3. Villalo. in summa tract. 2. difficul. 44 n. 9. faciunt etiam quæ late cumulauit Petrus Surd. decif. 212. a num. 8. cum seqq. vbi de fideiussio. 99 ne, quæ (licet sit stricti iuris) extenditur ad accessoria, & ea omnia, quæ adherent, & accedunt rei principali, plures Doctores allegans, & plurima fundamenta, exempla, & doctrinas, quæ hanc partem miro modo comprobant, & corroborant, vide latissimè per Auiles in c. prator. cap. 1. a numer. 9. cum multis seqq.

Et corroboratur hæc pars, quoniam procurator non dicitur excedere fines mandati, apponens manus ad connexa mandata, ita consuluit Paul. Castren. conf. 30. sequitur Iff. in l. 1. colu. 1. post medium. C. de transactio. quos sequitur Francif. Niconitius in reperi. c. quoniam contra. de proba. num. 856. & eo etiam comprobatur, quia transactio (quæ pariter est stricti iuris) facta super vna re, ad aliam extenditur ratione connexitatis, per gl. nota. in c. accusatus. in vers. indicat. de heretic. in 6. quam valde notat Paul. in l. si certa. C. de transactio. Ancar. & Immol. in l. qui Roma. §. duo fratres. de verbor. obliga. Iff. in l. si ex fals. num. 4. C. de transactio. in l. more. col. 9. num. 56. ff. de iuris. d. omni. iudic. & in l. si quis ex argentarijs. §. rationes. in fi. ff. de edendo, & in l. si vnus. §. ante omnia. in fi. ff. de pactis. & in l. tres fratres. colu. fi. ad fi. ff. de eo quod certo loco. late Petrus Surd. conf. 265. a num. 17. & supra, a prin. tom. 2.

His accedit, quòd alicuius rei facta venditio extenditur, & trahitur ad rem accessoria & coherentem, & pertinentem, vt per l. Seia §. Tyranna. de fundo instruc. & instrum. l. prædij §. fi. de lega. 3. & vtrobique B. Alber. & ceteri Doctores, tenet Anto. Gam. tom. 2. variat. cap. 2. num. 13. qui bene explicat text. in l. sed adest. §. si quis mulierem. ff. locati. vbi Paul. & Doctores, text. in l. in rem actio §. item quacunque. ff. de rei vindic. text. in l. plerumq. ff. de adili. edicto. l. si vt certo §. usque adeo ff. commodati. l. quamuis ff. de precario. l. cum auro. ff. de auro & arg. leg. l. possessionu. C. comm. vtriusque iudicij. Guillel. de Cunis in l. si vt certo §. usque adeo ff. commodati. & ibi Alberi. de Ross. Fulgos. & ceteri Doctores, Angel. & alij Doctores in l. cum qui. §. non solum ff. de furtis. Bal. in c. translatio. de consitu. num. 3. colu. 1. Anto. Gom. vbi proxime, qui loquuntur in ancilla, equa, vacca, aut oue simpliciter vendita, quòd intelligitur, etiam si non exprimat, vendi pullus, vitulus, & agnus earum, si adhuc lactatur, quia iudicatur vna, & eadem res, & accessorie adheret matri, 102 103

secus quando non lactatur, sed pascit herbam, & alitur per se, quia iudicatur res distincta, & deperse, non autem quid accessorium, & adherens matri, ad quam distinctionem reducendam esse l. leg. §. si. vers. ubi ff. de legatis 3.

Et ex hac ratione probat text. in l. adiles l. 2. vers. ff. de adili. edito. dicunt ibi Odo-fried Bal. Angel. Salicet. Fulgo. & communi-ter Doctores, & per §. venditi, eiusdem leg. l. cum qui §. non solum. ff. de furtis. Guillel. Alberi. & alij communiter in l. si ut certo §. si usque adeo ff. commoda. Bal. Salicet. & alij Doctores in l. 2. C. de adili. actio. Anto. Gom. tom. 2. var. cap. 2. num. 15. quod si venditur mula, vel equus, venit etiam sella, & frantum, & alia ornamenta, quibus tempore contractus equus emptori ostensus est, quia hæc ornamenta accedunt accessorie, & co-hærent rei venditæ, quoniam quando ali-quæ res alteri accedit, & coheret, iudicatur vna, & eadem res, & non debet ab ea separari, text. in l. in rem actio §. item quecumque ff. de rei vindi.

106 Hinc quando res prohibita è Regno extrahi, publicetur, quia cadit in commissum, publicatur etiam, & in commissum cadit, currus, naus, mulus, faccus, quibus exportatur, quoniam licet hæc non sint de mercibus prohibitis; tamen tanquam accessoria etiam publicata sunt, ita probat text. in l. cotem ferro & Dominus naus. ff. de publi. & vecti. magnam Doctorum cateruam congestit ad hoc Bobadill. in polit. lib. 4. c. 5. à n. 35.

107 Quod & eo fortius redditur, quoniam sententia lata super re, aut bonis, quibus ad-hæret & est annexum ius patronatus, com-prehendit etiam ipsum ius patronatus, in consequentiam & accessorie, cuiusque virtute in victorem transit, vt in vno plures refe-runt latè per Nicol. Garciam de benef. 5. p. cap. 9. num. 27. & exactissime quamplures congerens à num. 25. cum multis seqq. testatur idem esse in sententia confiscationis hono-rum, quibus adhæret ius patr. quo loci & in 5. p. cap. 5. à num. 9. cum multis seqq. plurimas adducit doctrinas, & effectus resultantes ex hac connexitate, & coherencia iuris patro-natus, qui quidem rei de qua agimus rectè conducunt, quas per te vide.

110 Et ex prædictis infert Francisc. Niconitius in d. repeti. c. quoniam contra. de probatio. n. 857. quod sententia nedum parit exceptionem rei iudicatæ in rebus prosequutis, sed etiam in pertinentiis, & appenditiis prosequuto-rum, allegat text. (quem dicit notabilem) in l. si cum tibi. C. de iudi. quem ibi singularem vocat ad propositum B. qui sequutus à Salicet. ibi, illum text. ita sumunt (licet senten-

tia generalis non nocet in specie non prosequuta, nocet tamen in appenditiis prosequutorum) licet Alexan. ibi aliter sumat secundum eius verum intellectum (vt aiunt) vt sententia lata super certa specie iudicij generalis, nocet in omnibus eius accessoriis, vel dependentiis, licet super eis non fuerit disceptatum, & hunc intellectum ad illum text. retinet gl. ibi verbo, non posse, commu-niter recepta per Bart. Bal. Paul. Castren. Salicet. Alexan. & Ill. ibi idem tenet ipse Ill. in l. licet vers. tertio C. de iudicij. & in l. non egimus. num. 2. ff. si quis cautionibus. Bart. in l. Aurel. §. Cuius in ff. de liber. legat. facit text. in c. inter dilectos. & ibi Immol. quem citat Niconiti ubi proximè.

His adde consilium Alexan. 23. num. 6. 111 lib. 5. quo dicitur, quod sententia lata super re petita, intelligitur etiam lata super acces-soriis, & ab ea dependentibus, licet in ea spe-cialiter no exprimantur, per quod consilium ita pluries determinauit Rota Romana, vt testatur Prosper. Fari. vt ex recollectis per eundem est decisio DCCCLVI. & decisio DCCCLIV. fol. 478. & decisio DCCCLXVI. quibus dicitur, quod sententia in fauorem præpositi lata super restitutione sedis præemi-nentioris, extenditur, & exequitur in aliis præminentioris, de quibus actum non fuit, de quibus decisionibus nos latissime egi-mus supra c. præcedenti num. 19. vers. hinc ad particulares questiones, & c. quæ omnia hic applicari possunt. Et facit insuper quod dicit Ab. in cons. 89. in questione. colu. 2. in prin. vers. nec obstat si dicitur. lib. 1. quem referens sequitur Card. Tusc. pract. concl. lib. 7. lite-ra S. concl. 226. num. 111. Paul. Castr. cons. 275. ad primum in prin. lib. 2. dicentes, quod si sententia declarat Castrum esse ciuitati sub-iectum, & esse de aliquo comitatu, censetur declarare vt teneatur contribuere, ad onera ciuitatis, quia est appendix, & accessorium ad subiectionem declaratam, & ab ea dependens.

Et quod sententia lata in principali ex-tendatur ad connexa, pertinentia, & adhæ-rentia, in terminis etiam tenet Hippoly. de Marti. in repeti. sub ff. de fideiuss. num. 187. & per d. l. cum tibi. & B. ibi. idem tenet expressè doctissimus Auil. in c. prator. cap. 1. num. 17. qui à num. 9. post gl. in c. licet ergo. 8. q. 1. & l. si §. ff. manda. Alex. in cons. 40. num. 11. volu. 5. Innocen. in c. dilecto de rescrip. & Hippoly. de Mar. ubi supra num. 189. & Feli. in c. super literis. colu. 13. de rescrip. rectè comprobat Marti. Giurba decis. 108. sub num. 9. per Bal. doctrinam, quam sequitur Castren. cons. 306. volu. 2. Peregri. decis. 118. num. 3. Gaill. lib. 1. obserua. 128. num. 8. cuius rationem reddidit ex alii 5

aliis Giurba ibi. nu. 7. videndus. firmat etiam Vincencius Carocius exceptio. 126. num. 8. & in regula cum quid. p. 1. limi. 4. & docet ipse Auile. quod si iudex ponit manus ad con-nexa mandato, non dicitur excedere finem mandati, vbi in comprobationem plurima elegantia adducit fundamenta, & doctri-nas, & post Felin. Innocen. Bald. & alios, idem repetit in n. 27. cum seqq. quem omnino vide, & Hippolytum de Marti. ubi supra.

115 Et insuper probatur, quia licet sententia abas sit stricti iuris, extenditur ad augmen-tum, vt per l. si opus. & ibi Alberti. ff. quod vi aut clam. l. quamuis iuncta gl. in verb. perinde. ff. de bonis auctori. iudi. possiden. l. cum patro. §. quamuis in si. respos. 1. cum concordanti. per Tiraquell. lib. 1. de retract. §. 1. gl. 18. num. 53. pag. 358. quos sequitur referens Mieres in tract. de maiorat. 1. p. quaest. 10. num. 20. in nouiori im-pressione.

116 Et quod sententia extendatur ad con-nexa per text. in l. si cum tibi. vbi B. C. de iudic. notat Hippolyt. in rubr. ff. de fideiuss. num. 187. Auil. in cap. prator. cap. 1. num. 17. fol. 28. latè Tiraquell. in tract. resinter alios pag. 26. per quem ita affirmat Mier. ubi proximè nu. 124.

117 & quod vbiicumque profertur sententia su-per dominio castri, censetur data super iurisdictione, quæ castro coheret, resoluit Eguid. Bosl. in voto practica crim. vt de Prin-cipe num. 255. Capicicus decis. 22. num. 36. sententiam autem Baldi in d. §. de contrario. se-quitur gloss. Pari. in consuet. Parisien. p. 1. §. 1. gloss. 5. num. 44. fol. 32. & quod sententia lata super comitatu siue absolutoria siue con-demnatoria profert, & nocet in molendiis, & aliis accessoriis, seu connexis, subintel-lectis sub principali, pulchrè comprobat in nostris terminis Marius Giurba d. decis. 108.

118 sub nu. 9. vers. respos. 3. & n. 7. fol. 391. Et idem dicendum de re incorporata, quia incorpo-ratio omnia comprehendit. Mieres ubi pro-ximè num. 125. Quintilia. Mandos. in regu. Cance. 12. num. 6. fol. 66. vide Tiraquell. in l. si unquam. verbo. donatione, sub nu. 192. vbi quid dicatur ius incorporatum.

119 Et quando bona dicantur augmentata in maioratu, & quando eodem iure iudicentur, & quando eorum fiat incorporatio maioratus, quando augmenta censentur esse de maioratu, & eius regulis iudicari, ac comprehendendi, tanquam connexa, & inseparabilia, vide latissime plures relatos mag-nam copiam doctrinarum cumulans, per Mier. de maioratu 1. p. quaest. 10. per totam. vbi plura elegatia in nouiori impressione. & vtrun-que Moli. alter de primogenis lib. 1. c. 1. n. 1. alter & Theologus de iustitia & iure in tract. de maioratu.

Quibus conuenit, quod dicit Marefco. 120 variar. resolu. lib. 1. cap. 87. num. 25. quod si sen-tentia lata est in iudicij vniuersalibus gene-raliter, faciat rem iudicatam in omnibus pertinentiis, postmodum in executione li-liquidatis, & declaratis, adeo vt clausula (par-rito iudicato) quoad illas pertinentias, etiam non expressas in sententia, sed tacite sub-intellectas à iure operetur, iuxta Rotæ de-cisionem 100. num. 14. iuncto num. 35. p. 1. diuersor.

Hinc etiam condemnatis ciuibus alicuius 122 ciuitatis, intelliguntur etiam condemnati habitatores alicuius castri, quod est de comitatu ipsius ciuitatis, quoniam cines illius ciuitatis dicuntur comitatiui castri. Hanc doctrinam tenet Bart. l. 2. in prin. num. 6. ff. de verbor. signifi. per l. ciuitatibus. de legat. 1. l. ciui-tas. ff. si cert. petat. l. ciuitatibus. ff. quod cuiusque vniuersitatis nomine. ita vt si sumus in materia & causa communi ciuibus & comitatiuis, tunc verius est, vt comprehendantur com-itatenses in sententia condemnante ciui-tatem, prout declarat Feli. in c. Rodulf. colu. 9. post medium. num. 9. de rescrip. Rebuf. in l. 2. colu. 5. in si. vers. denegatur in materia conuen-ti. ff. de verbor. signifi. Gratia. in discepcioni-bus forensi. cap. 207. num. 7. qui à num. 2. latè comprobat, quod appellatione ciuitatis veniunt castra, & villa.

Ex quibus quidem libentissime moueor, 124 hanc partem, & sententiam amplecti, vt exequutor rei iudicatæ late super re resti-tuenda, non excedat; si eam exequatur in pertinentiis, & appendicibus, & pertinenti-bus, & annexis, augmentis, & coherenti-bus ipsi rei, etiam si in ea non exprimat. cum hoc tamen temperamento, vt illa per-tinentiæ, saltem in genere sint antea petitz, iuxta ea quæ latè diximus supra in c. præce-denti à num. 33. licet aliàs ferri possit sen-tentia super connexis & dependentibus, etiam non petitis. c. inter dilectos. & ibi Im-mol. de donatio. Franc. Niconi. loco superius citato num. 871. & post alios Auiles in d. c. 1. pretor. num. 14. & 15. quia sententia super eo, quod venit ex natura, & aptitudine propo-sitæ actionis, valida est, quia petitioni inest, Efficacia de appella. quaest. 11. num. 23. & ex Fel. Abb. & aliis Mascard. conclu. 118. num. 51. & in terminis Giurba decis. 108 n. 7.

Et pro complemento huius pertinentia- 126 rum articulauerere debes, quod verbum (cum pertinentiis) est vniuersale sui natura. l. 1. §. cum verbum. ff. de off. præfecti. Innocen. in c. cum ad sedem. ad fi. C. de resti. spoliato. & in c. ex literis. de iure patrona. apta comprehen-dere honores, onera, seruitutes, & omnia, etiam necessaria ad rem ipsam principalem, notatur

- notatur in l. rerum appellatio. ff. de verbor. signif. Bal. conf. 245. volu. 3. Innocen. vbi proximè. & post alios Bursa. conf. 5. numer. 7. tom. 1. & vt in proposito inquit Mantica de contracti. tom. 1. lib. 4. tit. 14. numer. 32.
- 127 quòd verbum (pertinere) latissimè patet, iuxta l. verbum illud pertinere ff. de verbor.
- 128 signifi. in tantum quòd concessio rei cum pertinentiis dicitur incerta, & parum proficit, nisi limitatè, & quid aut quantum de eis probatur, vt notatur per scribentes in l. legani. ff. de liberatio. leg. & in l. si sic. vbi B. ff. de leg. 1. Alexan. conf. 55. volu. 4. & conf. 187. num. 9. volu. 2. Mandos. copiosas Cotas ad Romanum conf. 336. num. 2. verb. appareat, late Bursa in conf. 5. num. 24. & 25. tom. 1. Soci. Iunior conf. 166. num. 32. volu. 2. Caphal. conf. 250. num. 16. & post Immol. Alexan. lff. Pari. de Put. & alios bene probat Petr. Surd. conf. 135. num. 59. & 60. tom. 1.
- 129 Ac propterea cum res principalis de iure communi non habeat certas accessiones limitatas, pertinentias, appendices, & alia accessoria, nisi ab homine, aut consuetudine sint attributa (vt dictum est superius, & late per Doctores citatos hactenus) certè onus
- 130 probandi incumbit ei, qui dicit ea, de quibus contingit dubitari, esse, & inter rei pertinentias computari, Aym. Craueta conf. 480. n. 1. Cardinal. Manti. vbi supra d. lib. 4. tit. 14. sub num. 31. vers. sed cum casuum. tom. 1. & idcirco rectè dicit Gratia. in discepta. foren. tom. 1. cap. 333. num. 9. cum seqq. præsertim 12. post Innocenti. in d. c. cum ad sedem num. 1. & 2.
- 131 de restituito. spoliato. quòd lata sententia generali super pertinentiis, executio eiusdem fiet tam pro principali re, quam pro pertinentiis, quæ liquidabuntur, & quæ pars probauerit, ad rem spectare, & pertinere, facit etiam Rotæ elegans sæpe repetita decis. 100. per totam. p. 1. diuerso. post Romanum conf. 211. n. 5. Roma. conf. 22. n. 2. lib. 1.
- 132 Illud tamen generaliter in materia liquidationis præ oculis habere debes: vt testes, instrumeta, & alia omnes probationes, quæ in iudicio principali fuere adductæ, & præsentatæ, pertinentes ad liquidationem, puta, quia illis verificatum est specialiter, quor, & qualia bona in hæreditate remanserint tempore mortis defuncti, vel quæ res sint pertinentiæ, & appendices, seu connexæ, & accessoria, quot fructus percepti fuere, & de eius vero valore singulis annis, aut super æstimando damno & interesse, &c. rectè possunt iterum reproduci in liquidatione, & via executiua cartæ executoriæ, & omnino profunt. vt loquendo in iudicio petitionis hereditatis, & in executione sententiæ vniuersalis, late super eadem exactius com-

probat, & prosequitur Afflic. decis. 35. per totam. Imò tenet, quòd propter periculum subornationis (quod etiam in hoc iudicio liquidationis locum habet) liquidatio faciendâ est per antiqua acta, testes, & probationes (si qui sunt testes) & non ex nobis propter dictum periculum, allegat ad id Offred. & ideo consulit Gutier. de iuram. confirmatorio. 1. p. c. 1. num. 32. motus ex doctrina Afflic. quòd quando liquidatio fuerit ad executorem remissa, sit cautus aduocatus, vt præcipiat parti, vt in executione inferi faciat dicta testium, qui congruentius, aut melius deposuerunt in causa principali circa valorem fructuum, damni, aut interesse, ne aliter aperiant porta testium subornationi. sequitur Muñoz de Escob. in tract. de ratiocinijs. c. 23. num. 26. & supra. vt quæ tamen iudices admonet, vt si aliquo modo ex processu causæ principalis aliquam quantitatem certam debitam deducere possint, explicitè reum in illam condemnent, ne huiusmodi iudicibus executoribus liquidandam remittant vel referunt, ex eo siquidem (vt experimento cognouimus) magnum partium dispendium euitabunt, quo etiam legislatoris præceptum, & desiderium adimplebunt, qui hoc ipsum ipsi præcipiendo commendauit (nec id sine mysterio) in l. 55. tit. 5. lib. 2. recopil. quod & idem animaduertit Ioan. Garcia de expens. c. 4. num. 7.

Nunc tractemus de executorie rei iudicaturæ, qualiter se debeat habere, quoribus quis est condemnatus ad restitutionem frumenti, vini, vel similium fructuum debitorum, an possit compellere condemnatum ad ipsos fructus, an ad eius æstimationem, qualiterque hæc crescat æstimatio. In quo illud se offert dicendum, quòd aut quis condemnatur ad restitutionem fructuum in genere, vt tot mensuras tritici, viniq; & tunc non deuenitur ad æstimationem, sed in ipsis fructibus in specie faciendâ erit executio, nisi constet, non stare, aut solui non posse, quia iis casibus deueniri potest ad æstimationis executionem, post alios Caluacan. decis. 27. num. 2. & 3. p. 3. quibus adde, quæ exactè congestimus supra hoc lib. 4. c. 5. num. 33. vers. in super superius propositam, &c. & isto casu propter moram ab ipsius tempore crescit semper æstimatio, & valor fructuum, & sic intelligitur l. vinum, cum ibi notatis ff. si cert. petat. Genuens. decis. 117. num. 30. Gaspar Rodrig. de annuis reddi. lib. 1. quaest. 11. num. 29.

Aut condemnatus debet fructus in specie, vt puta; quia illos ex alieno fundo percepit; & tunc aut stant, seu præsumuntur stare, vt quia sunt recollecti intra triennium, l. 1. & ibi gl. C. si aduersus vsucap. vel intra annum

annum (in regione in qua regulariter, vltimè non seruatur) aut sunt consumpti. Priori casu condemnatus tenetur fructus restituere, aliàs ad æstimationem quanti plurimi deueniendum erit, nisi debitor probaret consumptos absque eius culpa, secundum Rodrig. vbi proximè. Si verò consumpti sunt à debitore, tunc tenebitur ad æstimationem habito respectu ad illorum tempus perceptionis, aut consumptionis, secundum Ananiam conf. 38. num. 3. Bal. in l. 2. in fi. C. de fructi. & litium expens. Menoch. de recuper. poss. rem. 15. num. 660. Gaspar Rodrig. d. c. 12. sub num. 29. Cancer. vari. resolu. in 3. cap. 1. de actio. & oblig. num. 182. Natta conf. 599. n. 4. Ruin. conf. 56. num. 3. volu. 2. Suarez. recept. senten. verbo fructus num. 346. Rolh. exerci. 16. num. 20. Efcacia de iudicijs lib. 1. cap. 38. num. 9. Couarru. lib. 1. varia. cap. 3. num. 7. Sfort. conf. 3. num. 6. Rendin. in prompt. iur. tit. 90. de præsumpt. num. 4. Negusan. de pigno. p. 5. memb. 5. num. 12. vers. adde tamen. Cagnol. in l. singularia. num. 139. ff. si cert. petat. Lamberteng. de contractib. muli. gl. 1. num. 221. & 246. Boui. de statut. verbo præsumptio. gloss. num. 18. in fi. Barbosa in l. diuortium §. interdum num. 43. §. ob donationes num. 42. ff. soluto matri. Gratian. discepta. 42. num. 50. Quat. de tuto. p. 3. rub. 2. n. 54. Auill. in c. prator. cap. 10. gloss. execution. nu. 29. Tapat. lib. 1. var. tit. de fruct. in gener. col. 7. in prin. Anto. Sola. ad decret. Sabaud. tit. de censib. gl. 1. p. 4. num. 2. Alb. conf. 182. num. 35. apud quos omnes videre poteris, an & quando fructuum æstimatio crescat, & de eleganti distinctione præ ceteris videndus est omnino Marius Giurba decis. 115. per totam, ad quem te libenter remitto, quia tractat mirabiliter, & de præfata distinctione, clarè post alios Doctores explicat, Escobar in tract. de ratiocinijs. cap. 17. à num. 7. vsque ad 24. vbi doctè quidem, quado crescat vel de- crescat valor fructuum, vel quando æstimatio quanti plurimi sit in sententiæ executione faciendâ, & quod tempus spectandum sit, & attendendum, vt æstimatio quanti plurimi locum habeat, an consumptionis veræ, vel fictæ, an perceptionis, & de aliis infinitis difficultatibus, quæ incidere solent in executione rei iudicatæ, ad liquidandos fructus, ad quem & ab ipso relatores te remitto, quia bene loquitur, & peritè, Causal. tract. de tuto. re à num. 235. cum seqq. Petrus Surd. decis. 81. tractat etiam nonnulla Roderi. Xuar. in l. postremi in declaratio. l. Reg. ad si. operis §. quaritur vltimus quaest. 8. Pulchrè etiam & latissimè de hoc articulo post plurimos Giurba decis. 115. per totam. Gratia. discept. foren. c. 243. à num. 56. Moder. de processu. executiuus 1. p. cap. 2. num. 103. Peregri. decis. 61. num. 4. Ca-

ualcan. decis. 27. num. 6. p. 3. Menoch. de adipis. rem. num. 121. & conf. 1111. num. 43. Fab. Ann. conf. num. 24. Lupuz de vsuris comment. 3. §. 6. num. 145. Tufcus lit. F. conclu. 492. à num. 5. cum seqq.

Post consumptionem autem non crescit æstimatio, quia fructibus iam consumptis non dicitur debitor fructuum, sed æstimationis eorum. arg. text. in l. 1. C. de distractio. pignor. vbi ideo consumpti fructus compensantur, & debitum extenuant, quia iam non censentur fructus, sed quantitas, ita docet B. in l. eum qui ff. de his quibus vt indignis. idem Bart. in l. diuortio §. ob donatio. in fi. ff. soluto matrimo. Boeri. decis. 68. num. 2. Socin. conf. 82. num. 27. lib. 4. late Caualea. de tutore à n. 26. cum seqq. & Gaspar Rodrig. vbi supra num. 29. ad fi. vbi admittendum hoc esse, asserit, maximè ab executoribus executorialiù, qui passim re hæc decipi & errare, solent, qui quidem Rodrig. ibi num. 30. cum Boerio decis. 68. num. 5. & noltrate Ioan. Garc. de expens. c. 23. num. 47. vers. aduerte tamen, affirmat, quòd sicut iusta causa litigandi excusat à condemnatione expensarum, l. qui solidum §. etiam. de leg. 2. ita excusatur à mora, & per consequens à solutione valoris & æstimationis quanti plurimi, quod est notabile. de quo vide Giurba d. decis. 115. sub num. 2. vbi alios citat ad hoc, quòd post consumptionem veram vel fictam eorum æstimatio quanti plurimi non crescat.

Illud autem insuper attende, quòd condemnatus ad restituendum, certos modios tritici, non expressa eius bonitate, victor, cui est faciendâ restituito, probare tenetur bonitatem tritici mutuati, vel consumpti, quo non probante, debitor sententiæ satisfecisse dicitur, si etiam vltimum triticum tradiderit, ex eleganti text. in l. si fideiusfor. ff. mandat. ibi, quodlibet triticum dando, reum liberari posse, existimo, licet aliud sit dicendum in legati solutione.) optimè post Gregor. Lopez in l. 23. tit. 9. p. 6. verbo. semeiantes. Escobar de ratiocinijs. d. c. 17. n. 6.

Si autem rei liquidandus sit valor, & æstimatio per peritos, quæret executor expertos in arte ad minus duos, qui probè de ea re iudicare possint, iuxta auth. de non alienand. aut permutand. §. quod autem. colu. 2. qui cuncta speculatiuè, & diminutim secundum temporum distinctionem debent perscrutari, iuxta specialiter notata per Immol. & Alexan. in l. pretia rerum. ff. ad l. falcid. Ab. in c. proposuisti. de probatio. & in c. fraternitatis, de frigidis & maleficiatis. Angel. in l. comparationes. C. de fide instrumet. & in l. iuris iuran. vers. vlti. quero. C. de testi. Bart. in proemio digressor. Bal. in l. hac editali. §. si illud. C. de secund.

- secund. nuptijs. & in proemio digesto. vers. sed dubitet. Decius in c. propositi. num. 15. de probatio. latissime profertur nostras Ioan. Garci. de expens. & meliora. cap. 24. num. 19. & supra, vide Anton. Gomez. tract. de contractib. c. 10.
- 145 num. 2. & isti aestimatores nominati semel suscepto negotio compelli possunt per executores, si recusent taxare, Bart. in l. 1. §. cura carnis. ff. de off. praefect. urbi. & in l. 1. §. 1. ff. nautae, caupon. & l. 1. ff. furtim aduersus nautas. Bal. Salicet. & Alex. in l. inuitus ff. de procurato. Ioan. Garcia ubi proxime à n. 24.
- 146 Ipsi tamen aestimatoribus inter se discordantibus, exequutor (cui à iudice intelligitur, omne necessarium commissum) vel partes ad tertium eligendum, & in vnum conueniendum compellit, vel ipse eligit. l. item si vnus ff. de pactis. & aduertit Ioan. Garcia
- 147 ubi supra num. 27. & ipsi possunt, vel ratione imperitiae, vel inimicitiae, aut alia iusta causa recusari, & debent executores partes de idoneis conueniendis, & concordandis compellere, secundum Ioan. Garci. eodem n. 27.
- 148 vers. quimimo possunt. ubi quod non concordantibus partibus iudex exequutor eligit (vt dictum est) & tenet B. in l. creditores. ad fi. C. de pigno. & idem Bart. in l. 2. C. de rescin. vendi. Pantaleo de Crema in repeti. eiusdem lib. 2. C. de rescin. vendi. & consentientibus tollitur omnis suspicio, & difficultas, l. fi. C. de arbit. l. cum l. ff. eodem. Baptista de sancto Blasio de arbitrio. q. 69.
- 149 At à declaratione, & aestimatione horum peritorum auctore iudice, & comprobante, non datur appellatio suspensua, cum liquidatum in executione executioni mandatur, ac si in ipsa sententia sit expressum, quia pars est ipsius, iuxta Doctorum cateruam adductam per nos à num. 7. cum seqq. & à prin. superius, prout obseruatur, de qua praxi etiam tenetur cum Ioan. Garci. de expens. c. fi. n. fi. in nouiori impressione. Escobar de ratio. c. 33. num. 25. & latius à num. 20. Apra. de parti. 1. p. cap. 4. n. fi. Parlador. lib. 2. rerum quoti. c. fi. 1. p. §. 12. n. 33. qui alios citant.
- 150 De natura aestimatorum, & peritorum (vulgo dicti alarifes) à populo, & ciuitate electorum, & an recusari possunt, vel ab eorum iudicio, & aestimatione appellari, vide post alios late per nostratrem Ioannem Garciam de expens. & meliora. c. fi. à num. 22.
- 151 Ex his, quae superius dicta sunt, animaduertendum erit, quod si sententia rem aliquam adiudicet vincenti, intelligenda est etiam cum fructibus pendentibus, quantumuis de fructibus in sententia nulla mentio facta fuerit, docet Bal. in c. 1. vers. qui ex parte. verbo, succedere, de pace constantiae, in visibus feudorum. Matthae. de Afflic. decis. 138 in

prin. Christophorus de Paz in tract. de tenuta tom. 1. cap. 13. num. 46. & seqq. & est optima doctrina Bertran. cons. 8. ex num. 1. lib. 1. assententis, quod quando dominium fundi in alium transfertur ipso iure, accipi, & intelligi cum fructibus pendentibus, sunt enim pars inseparabilis ipsius rei, de quo videndus est Couarr. lib. 1. variar. cap. 15. num. 1. Menoch. de recuperan. poss. rem. 6. à num. 45. & lib. 2. de arbit. cent. 3. casu 258. à num. 5. ad eod. vt executio sententiae, quae debet fieri in re, debet etiam fieri in fructibus pendentibus, per quandam consequentiam, cum inseparabiles sint ab ipsa re, & possessione, vt docent Matth. de Afflic. decis. 7. num. 9. Menoch. de adipis. poss. rem. 4. num. 80. & recuper. rem. 6. num. 46. Caesar Contar. in repeti. l. vni. limi. 1. num. 68. & 69. Christophorus de Paz in tract. de tenuta d. cap. 13. à num. 47. & sic exequutor in his fructibus pendentibus non excedet, sententiam super re principali tantum latam, exequendo.

CAPVT XI.

Ab executore excedente de tempore ad tempus; an, & quibus casibus (vbi singuli valde viles annectuntur) appellationi emissae non deferens, vim faciat.

S V M M A R I V M.

Ab executore excedente de tempore ad tempus, appellationi interposita si non deferat, vim facit. n. 1.

Executor exequendo ante tempus datum condemnato ad soluendum excedit. n. 2.

Condemnatis decem dies dantur tam de consuetudine, quam iure regio ad soluendum, quos potest iudex ex causa abbreviare aut ampliare suo arbitrio. n. 3.

Excedit executor si dilatione aut conditione sententiae pendente exequatur. n. 4.

Plus petere dicitur qui ante tempus petit. n. 5.

Executor datus cum termino limitato, eo transactio si exequatur amplius, excedit. n. 6.

Executor cum termino limitato si aliquem intra illud excommunicet, eo transactio non absoluit. num. 7.

Sententiam qua quis condemnatur ad rei restitutionem à litis contestatione seu occupatione, an possit executor exequi in decursis post sententiam vsque ad actualem restitutionem. n. 8.

Sententia est stricti iuris, & ultra non exequitur quam in ea continetur, quia non expressum censetur omissum. n. 9.

Iudex an possit condemnare reum ad vsuras decurrendas

currendas post sententiam ob moram debitorem. n. 10.

Tractus futuri temporis ad iudicem non spectat. num. 11.

Executores potestas regulatur à potestate superiorum mandantis. n. 12.

Executor non excedit si condemnatum ad rei & speciei restitutionem cum fructibus, exequatur condemnatum in fructibus decursis vsque ad sententiam, sed etiam in decursis postea utique ad actualem restitutionem. n. 13.

Rota decisio mirabilis refertur in proposito, ubi condemnatus ad beneficij restitutionem cum fructibus compellitur prestare fructus decursos post sententiam vsque ad actualem dimissionem. n. 14.

Exequendi potestate carens executor, excedit in liquidatione fructuum tam decursorum vsque ad sententiam, quam vsque ad tempus taxationis. n. 15.

Executor excedens fines mandati nihil agit. numero 16.

Fructus in condemnatione nedum veniunt vsque ad sententiam, sed vsque ad partitionem sententiae. num. 17.

Fructus post sententiam in condemnatione veniunt, si fuerint à principio fructus, aut interesse petita. n. 18. & 31.

Fructuum condemnatio etiam si facta non sit nisi vsque ad sententiam, potest executor decursos post eam à tempore mora exequi vsque ad actualem restitutionem. n. 19.

Condemnatum ad interesse propter moram, an executor possit compellere, & taxare interesse postea causatum ob moram partitionis sententiae. n. 20.

Interesse iudicis officio debitum crescit vsque ad executionem sententiae. n. 21.

Condemnatus ad interesse propter moram soluendi vsque ad sententiam, si post eam perseueret in mora, actione indicati tenetur ad illud etiam post sententiam. n. 22.

Condemnatum ad interesse debitum iure actionis, an possit compellere executor illud prestare decursum etiam vsque ad partitionem sententiae. n. 23.

Ad fructus decursos vsque ad sententiam, & ad decurrendos vsque ad ipsius partitionem potest iudex condemnare. n. 24.

Fructus futuri sunt accessio coniuncta & non odiosa. n. 25.

Pro fructibus tam naturalibus ex re, quam annuis censibus & redditibus futuris, potest agi & subsequi iudicis condemnatio. n. 26.

Iudex potest condemnare ad pecuniam debitam cum interesse lucri cessantis, puta hodie ad rationem vigesima pendende, quandiu solutio satis differatur. n. 27.

Interesse lucri cessantis debitum ex sententia, Salgado de protect. Reg. Tom. II.

non est vsura, sed assumit naturam sortis. numero 28.

Iudicium fundatum in principali de presenti, potest extendi ad accessorium de futuro, prout in fructibus decurrendis. n. 29.

Debitor census conuenio pro vno anno decurso, si lite pendente maturauerit alius terminus, pro utroque potest sequi condemnatio. n. 30.

Executor tunc poterit taxare & soluere fructus & interesse decursos post sententiam, & vsque ad eius partitionem, si appareant in iudicio fructus petiti. n. 31.

Fideiusor de indicato soluendo an teneatur ad fructus decursos post rem indicatam vsque ad eius partitionem. n. 32.

Condemnatum ad prestanda alimenta alicui vsque ad pubertatem, an excedat executor, si illum compellat prestare feminae ultra duodecim annos, & masculo ultra quatuordecim. num. 33.

Pubertas in alimentis intelligitur in puella vsque ad 14. in puero vsque ad 18. annum. n. 34.

Verba semper retinent suam propriam significationem secundum subiectam materiam, etiam quantumcumque materia sit stricta & odiosa. num. 35.

Redditus annuos an debeat condemnatus à tempore prima sententiae, quae ad illos condemnauit ex tunc, vel à tempore vltima confirmantis. n. 36.

Confirmatio nihil noui dat, nec auget dispositionem, nec aliquid obstaculum tollit. n. 37.

Sententia referens se ad aliud, puta instrumentum aut sententiam, plus non operatur quam quod in relato continetur. n. 38.

Actio non nascitur ex sententia confirmata, sed ex confirmante. n. 39.

Sententia confirmans retro non respicit. n. 40.

L. eos 2. C. de vsuris rei iud. verba referuntur. n. 41. interpretantur. n. 45.

Sententia confirmans referens se ad sententiam, intelligitur cum sua qualitate. n. 42.

Sententia lata virtute instrumenti ad quod se refert, licet agatur ex sententia, tamen exequitur prout in instrumento cum omnibus qualitatibus. n. 43.

L. furti, in prin. ff. de ijs quibus vt indignis. interpretatur. n. 44.

L. eos 2. C. de vsuris interpretatur. n. 45.

Executor non excedit attendens tempus prioris sententiae specialiter expressum per vltimam confirmate. n. 46.

Condemnatus ad centum, & si non soluat intra tot dies, mittatur in exilium, termino transactio poterit iudex exequi penam committam ob non solutionem pecuniae. n. 47.

Condemnatus ad centum, quae si soluere noluerit, aut non poterit, mittatur in exilium, quod sit tempus expectandum solutionis praestanda,